

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Sibiiu, 3 Iulie st. v.

Cestiunea catedrei de limba și literatura română dela universitatea din Cluj atât de mult a fost discutată în timp de doi ani de zile, încât ni-e parcă greu să mai revenim asupra ei. Dacă cu toate aceste revenim, scopul nostru nu este să scoatem încă odată la iveală nedreptatea ce l-a făcut d-lui profesor Dr. Silași, nici să stăruim asupra drepturilor ce ni se cuvin nouă Românilor la universitatea din Cluj, ci să lămurim cestiunea din punct de vedere curat academic.

Catedre pentru limba română s'au înființat în timpul din urmă la câteva din cele mai însemnate universități din Europa.

Răspândit în masse compacte din apropierea râului Tisa până în Dunăre și în Nistru și în insule mai mici ori mai mari preste Nistru spre Odesa și preste Dunăre prin Bulgaria, Sârbia și Turcia

până în Grecia, poporul român este cel mai mare, cel mai răspândit, cel mai accesibil pentru cultura apuseană dintre toate popoarele orientale, și prin urmare, după toate prevederile un element cu hotărâtă menire culturală.

Aceasta pentru Germani, pentru Francezi, pentru Italiani, pentru Ruși, ba chiar și pentru Cehi este un destul de puternic cuvânt, pentru-ca să creze și să susțină la universități catedre de limba română.

Mai e însă și un motiv științific.

Limba română, prin compunerea ei actuală, prin regulile ei gramaticale și prin legile ei fonetice, ocupă între limbile arice și mai ales între cele neolatine o pozițiune atât de *sui generis*, încât cunoștința ei înlesnește foarte mult înțelegerea dezvoltării altor limbi mai răspândite și mai culte. Un limbist modern trebuie să știe, între altele, și românește, dacă vrea să poată discuta cu ori-și-cine în materie de filologie și să nu fie taxat de ignorant.

Pentru universitățile maghiare îndeosebi studiul limbei române mai are afară de aceasta și o importanță dîlnică. Maghiarii nu pot să facă în viața publică nici o mișcare, fără-ca să dea de Români, care le sînt parte vecini, parte concetățeni. Cu Români, înainte de toate cu Români au să se lupte, ca să se susțină în pozițiunea lor actuală, și cu Români, înainte de toate cu Români vor să se uniască pentru apărarea existenței lor naționale, dacă mai e destulă putere de viață într'înșii. Ori dușmani, ori prieteni, nici odată indiferenți, Români le sînt Maghiarilor totdeauna în cale, și adevăratul European nu e în stare să înțeleagă, că Maghiarii nu-și dau cătuși de puțină silință să cunoască limba și literatura românească și să se dumerască asupra virtuților și slăbiciunilor poporului român, că ei, un întreg popor, din care o însemnată parte pusă în cea mai directă atingere cu Români, nu găsesc în mijlocul lor un om capabil de a face ceea-ce face Picot la Paris, Musafia la Viena ori Iarnik la Praga.

Care e crima, groaznica abatere dela legea statului, rebeliunea fără seamăn, făcută sau cel puțin plăsmuită de onor. literat și scriitor român, dl prof. Silași? Și în schimb, care sînt în publicistica și în știința română, rebufoarele titluri ale înlocuitorului său? Crima celui dintăiu, abaterea cea înfiorătoare a neobositului cercetător Silași e aceea, de a fi născut pe cât îi permite țeara, în care trăiește și mijloacele, de care dispunea în Cluj, să-și facă cursul universitar astfel cum cerințele unei catedre de facultate le impune ori-cărui înalt profesor cu adevărat magistru în ramura sa. Cine nu știe, cine nu recunoaște ca matematic adevăr, că pentru a vorbi de o materie oare-care, caută să puni în vedere auditorului cât mai multe probe chiar din aceea materie. Deci pentru a profesa, în ungurește bine înțelese, „despre limba și istoria literaturii române“ nu trebuie oare, ca din când în când să citezi pe românește bucăți din autorii ce comentezi sau judeci? Nu trebuie oare, pentru deplina lămurire a subiectului și pentru scoaterea în relief a portretelor, a personagiilor, să împrumuți colorii cât mai multe chiar din scrierile acelei epoci și acelor autori? Pentru-că Silași a voit și a făcut astfel, pentru-că el, bunul și muncitorul Român, a cutezat să-și întrerupă șirul lecțiunii de pe ungurește, ca să cetească pasagiile pe românește, profesori universitari, colegii de ai sei, au pus întâiu pe juminea universitară din Cluj să-și spargă cu bolovani ferestrele, l-a dat în judecată, l-a exasperat și chinuit în mod

Statul ungar, în sfîrșit, are datorii foarte pozitive în ceea-ce privește studiul limbei române la așezămintele de învățămînt susținute de el. Nu atîrnă dela buna chibzuială a ministrului, dacă vrea ori nu să susțină la universitate o catedră pentru limba și literatura română: noi Români din țerile coroanei ungare avem dreptul de a cere, ca la universitățile din țeara noastră tinerii nostri să primească instrucțiunea și în limba și literatura română.

Întrebăm după toate acestea: care din aceste motive l-a determinat pe guvern să numească pe dl Grigorie Moldován profesor de limba și literatura română la universitatea din Cluj?

Dacă ar fi Maghiar genetic dl Grigorie Moldován, s'ar putea dice, că între Maghiarii nu s'a putut găsi un om mai destoinic și guvernului nu l-a rămas decât să se ajute deocamdată cu acesta.

Dacă guvernul ținea să numească un Român genetic, atunci nu are nici măcar scusa aceasta, pentru-că între Români putea să găsească oameni cu mai multă pregătire și mai multă autoritate.

Dacă naționalitatea titularului îi era, în sfîrșit, indiferentă, atunci, mai ales atunci nu este dl Grigorie Moldován omul, pe care trebuia să-l aleagă.

Căci cine e acest domn?

Scim cu toții, că nu are titluri academice, și chiar studiile academice, pe care le-a făcut la o facultate de drepturi, nu pot să-l califice profesor la facultatea de litere. Se poate însă, ca cineva să nu aibă titluri academice, să nu fi făcut studii academice în vre-o specialitate oare-care și să aibă cu toate aceste cuvenita calificățiune spre a ocupa o catedră oare-care.

Are dl Grigorie Moldován această calificățiune? S'a distins el vre-odată prin lucrări privitoare la literatura română? Și-a câștigat vre-o pozițiune în literatura română? a dovedit, că știe a vorbi și a scrie românește? a arătat, că se interesează de mișcarea literară a Românilor?

nedemn și rușinos pentru nisea judecătorești universitari, și în fine Excelența Sa, ministrul Trefort, cel cu „semnele de disoluțiune ale statului ungar“ îl pune la pensiuine și îi dă de succesori pe dl Moldován Gergely.

Dacă, bună-oară, prin astă monstruoasă călcare a legii și a simplei ecuități, n'ar fi suferit decât onoratul profesor, lucrul poate nu ar fi avut astfel de hidoase proporțiuni. Românul ca individ dincolo preste munți, suferă în tăcere cu acel stoicism secular, care l-a călît pentru eternitate în contra împilărilor; resimte chiar când primește nemernica lovitură, un fel de amară plăcere, căci din turbarea altuia de a lovi și sugruma, Românul — *patiens quia eternus* — măsura însemnată pe puterea lui în țeara Transilvaniei.

Mulțumindu-se a servi cauza națiunii sale pe atît cale cu același dor și cu aceeași stăruitoare capacitate, prof. Silași ar fi părăsit catedra fără-ca în el, și în giuru-i, și în depărtare, spre Meașădi, fremetul indignațiunii să sguđuie inimile și mințile. Acum însă e vorba de acei tineri apostoli ai Românișmului de preste munți, e vorba de studenții Români dela facultate, luptătorii zilei de mîne, cari simțiau sus inimile, când de pe înălțimea catedrei Silași vorbea de trecutul României.

Durerea noastră cea mare stă în aceea, că de pe catedra de limba și literatura română din Cluj nu vor mai pleca astfel de accente, cari pornite din adîncul unei inime de Român, răsunau lung, prelung și cu putere în entusiastele inimi ale tinerilor ce-l ascultau. Nu e destul a

Nimic din toate aceste!

Atunci de ce tocmai el a fost numit în locul Doctorului Grigorie Silași?

De sigur nu pentru-că la universitatea din Cluj vorba e de cultivarea științei.

Cu colegii nostri dela „Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt“, în sfîrșit, ne-am lămurit. „Direcțiunea nouă“ a organului săsește ține, precum se vede, la dicționarul clujenesc de curend adoptat, ba are chiar și ambițiunea de a mai adăuga la el termeni noi, ca „idee fixă“, „îmblătire de paie politice“ și altele de felul acesta. Credem dar' de cuviință a nu-i mai suptă în „importantele cestiunii economice“, pentru a căror rezolvare au început a se frământa în unire cu distinsul economist dl Sándor József sub auspiciile „kultur-egylet-ului“ din Cluj. Ținem numai să declarăm, că are să ne pară foarte bine, dacă va eși vre-o treabă bună din aceste preocupări „economice“, — treabă bună pentru concetățenii nostri sași, la ale cărora simpatii ținem, ear' nu pentru noi Români, căci nu-i dăm nimenuia dreptul de a se „frământa“ fără de autorizațiunea noastră pentru „salvarea“ intereselor noastre.

Revistă politică.

Sibiiu, 3 Iulie st. v.

Toate diarele publică textul comunicatului oficial din „Monitorul oficial“ din Petersburg privitor la cestiunea Batumului. Într'acesta se dice:

„Părerea emisă de diarele din străinătate, că desființarea franco-portului Batum ar fi o sfășiere a tratatului dela Berlin, e greșită, căci înființarea lui s'a făcut sub puterea împregiurărilor, cari de atunci încoace s'au schimbat cu totul. Relațiunile de ađi nu sînt păgubitoare numai pentru fisc, dar' apasă foarte greu asupra dezvoltării materiale și comerciale a Batumului și ținutului alipit la Rusia în urma războiului. Intre altele suferă foarte mult comerțul și industria naftei; această pagubă nu se resfrînge numai asupra Trans-Caucasiei, ci și asupra consumătorilor din străinătate. În fine suferă foarte poporațiunea din împregiurime și se plînge necurmat de acest regim octroat. În considerațiunea acelor împregiurări guvernul imperial nu poate perde din vedere, că art. 59 ocupă absolut un loc a parte în tratatul dela Berlin și neresultând dintr'o învoire, ci din libera și spontanea declarațiune a Rusiei, de a înființa la Batum un portofranc. Foloasele, cari se credeau atunci a se asigura puterilor contractante, astăzi nu se mai pot ave în vedere, deoarece-ce dela încetarea transiului caucasian, Batumul a încetat de a mai fi un întrepisit de mărfauri între Europa și Persia

Foiața „Tribunei“.

Catedra de limba și istoria literaturii române din Cluj. Dl profesor Grigorie Silași.

Sub acest titlu cetim în Curierul literar al „Românului“ următoarele:

Cu privire la „cercetări și curiozități istorice“ sau mai drept la monstruoșitățile istorice se va căuta mult până să se găsească una de felul aceleia, pe care în câmpul științei pure, ministerul instrucțiunii din Ungaria a comis-o mai dîlele trecute. Cetitorii români de aci, dela noi, cari urmăresc cu frățescă și duioasă băgare de seamă mersul lucrurilor din Transilvania, au trebuit să rămână ca și noi muți de indignațiune, când au cetit, că neobositul literat român, dl prof. Silași, titularul catedrei de limba și literatura română dela facultatea din Cluj, a fost gonit din universitate, pus la o injurioasă pensiuine și — culme a monstruoșității! — înlocuit el, Silași, cu dl Moldován Gergely.

Un fel de desgust, un fel de nebiruită scîrbă cuprinde pe ori-cine când vede și aude, cu ce fel de arme Ungurii vor, spre rușinea științei care e una, spre micșorarea lor, cari sînt deja mici, să năbușească dorința Românilor de a se lumina, de a-și învăța limba și istoria, de a le arăta lor, freneticii dominatori, că nu au craniul turtit spre idioție, cum le place corespondenților din Pesta a o serie pe bani prin diarele din Apus.

desfășura fastele istoriei sau literaturii nainte de unui astfel de auditor; nu folosesc, ci obosesc înșirarea rece a faptelor chiar în toată întregimea lor, când cel ce le înșiră nu le dă viață prin puterea convicțiunii sale, când căldura științei ce profesă nu trece dela el la studenți stabilind curentul, care înalță inimile și inspiră o neînfrînată iubire. Aci e primejdia care ne face, fiind date și nimieniciile celelalte, să ne îngrijim de viitorul catedrei române din Cluj, și să înregistram aci doliul, ce trebuie să resimțim știința prin înlocuirea prof. Gregoriu Silași cu dl Moldován Gergely.

Gion.

Treii muieri.

— Anecdota poporală —
de

Nicolae Trimbișoniu.

(Urmare.)

Cetitorule mai vină
Și pîn' la-a treia vecină,
Să vedem ce va mai face?
Pe bădat cum vrea să-l joace?
Prin fereastră să privim,
Dar' ca să nu mai zărim.
Ce vedem? Colo bărbatul
Se scoală, lăsându-și patul,
La patul muierii merge,
Pe care pe frunte-o șterge,
Cătră ea dulce privește
Și din graiu așa-i grăiesce:

și însemnătatea lui e redusă astăzi numai la import. Prin urmare astăzi nu mai există interese străine, cari ar fi putut să îndemne pe Rusia să facă sacrificii în marea pagubă a regiunilor dela Batum. Defavorabile relațiuni s'au vădit lămurite în cursul acestor 8 ani și nu mai încape îndoială, că desființarea porto-francului trebuia să urmeze necondiționat.

„Pressa” veche primesce din Londra sciri foarte interesante cu privire la cestiunea Batumului. Afacerea — se depeșează numitei foi — e potrivită, a avea în viitorul apropiat cele mai serioase consecuențe, cu toate că momentan nu va avea nici o urmare. Anglia va preda numai un protest formal, și anume pentru sine însăși. Scirea despre un protest comun e falsă. Sunt însă în pozițiunea a vă împărtași, că în cercurile guvernamentale engleze sunt de părere, că în urma violării articolului 59 al tratatului de Berlin, prin Rusia ele nu mai pot considera întreg tratatul de Berlin de obligator pentru Anglia. Consecuențele pentru Peninsula-Balcanică în urma acesteia nu se pot prevedea. Un diplomat englez mi-a spus: Acum spre exemplu Principele Alexandru din Bulgaria poate să procedă după cum îi dictează inima. El ar pute să se proclameze de rege al Bulgariei și nici una dintre puterile semnatare n'ar pute să-i facă vre-o excepțiune.

„Journal des Débats” primesce din Berlin o telegramă, în care se spune, că în cercurile diplomatice din Berlin nu se privește ca gravă în ea însăși afacerea Batumului, dar se consideră ea o simptomă interesantă: toți sunt convinși, că Rusia nu va ierta nici-o dată Englierei rolul ce a avut în revoluțiunea bulgară. Dar se știe, că relațiunile cordiale, cari există în acest moment între Austria și Germania de o parte, și Engliera de alta, fac cu neputință de a schimba cu armele starea lucrurilor creată în Bulgaria. Cât pentru alianța celor trei imperii, ea a pierdut mult din prestigiul său în timpul din urmă. Este cu puțință, ca alianța încheiată atât de solemn între Rusia, Germania și Austria să fie înlocuită din nou prin alianța celor două imperii, cari merg după impulsivitatea Englierei în cestiunea Orientului. Întrevederea împăraților Wilhelm și Franciei Iosif la Gastein ar fi o simptomă caracteristică, dacă dl de Bismarck și dl Kálnoky ar aștepta aci în deșert pe dl Giers, ale cărui dispozițiuni de călătorie se schimbă în fiecare zi și arată indetul de lămurit nehotărârea politice rusești. Se reamintesc aici, cu ocaziunea sosirii d-lui de Giers la Berlin, o telegramă din Livadia, cu data dela 9 Noemvrie 1878, în care ministrul rus anunță puterilor, în numele Țarului, „că stricta executare a tratatului din Berlin făcea baza politicii actuale a Rusiei.”

„Correspondance de Vienne” scrie: „Organele oficiale ale cancelariilor germană și austro-ungară au evitat până acum de a se pronunța asupra denunțării articolului 59 din tratatul dela Berlin, din partea Rusiei. Nici „Norddeutsche Allgemeine Zeitung”, chiar dlui

de Bismarck, nici „Fremdenblatt”, foaia ministrului afacerilor străine din Viena, nu ne-au făcut cunoscut, cari sunt opiniunile lor în privința Batumului, care încetează de a mai fi un port franc. Cu toate acestea, se crede că nici la Berlin nu se va face nici o opunere la această violare de tratat, care se consideră într-o cârta ca un răspuns al Rusiei la atitudinea Angliei, care a aprobat în totdeauna lovirea de stat a principelui Bulgariei.”

Aceeași corespondență scrie despre o alianță franco-rusă următoarele:

„Se vorbește foarte mult acum, prin cercurile diplomatice, de o apropiere destul de simțitoare, care ar fi pe cale de a se face între Rusia și Franția. Această apropiere s'ar manifesta mai întâi în cestiunea Orientului, în care cabinetul din Paris ar lucra de aci înainte în înțelegere cu cabinetul din Petersburg.

„Fără îndoială nu știu până la ce punct această scire merită creșterea, dar ceea ce este sigur, este că acum de curând, când Rusia făcuse la Constantinopol, prin reprezentantul ei, dl Onu, demersuri în scopul de a obține dela Turcia o atitudine mai energică față de principele Alexandru al Bulgariei, este sigur, dicem, că însărcinatul de afaceri al Franciei primii dela guvernul său invitarea de a sprigini, nu într'un mod, oficial, dar pe cât îi va fi cu putință, demersurile colegului său rus. Aceasta este destul de semnificativ.”

E situația amenințătoare?

La această întrebare „Telegraphul” oficios din București răspunde în chipul următor:

Cățiva confrăți — de toată mâna — au creșut nimerit să speculeze asupra încordării dintre Rusia și Bulgaria. Fără cea mai mică genă, ei aruncă în public strigătul:

„Vin Rușii!”

Nu mai insistăm asupra necorectitudinii acestor confrăți, cari probabil nu se gândesc, că e un public care-i cetese și că acest public foarte lesne se poate emoționa — în mod plăcut sau displăcut, după-cum are sau nu interes, ca pacea de prin aceste părți să fie turburată. E însă de datoria noastră să analizăm situațiunea și să dăm desmințire sgomotelor neliniștitoare, ce cu atâta ușurință se răspândește.

E în adevăr situațiunea așa de desperată? Încordarea dintre Rusia și Bulgaria se manifestă acum pentru prima oară?

Dacă am fi la începuturile acestei drame, poate că temerea s'ar pute explica; n'am ști, în acest caz, cât e de adânc resentimentul Rusiei, care e atitudinea Porții, ce gândesc puterile, ce face opozițiunea ruso-filă din Bulgaria.

Dar' astăzi asemenea temeri nu se pot explica. Într'un moment, toată Peninsula era sguduită. Bulgari, Sârbi, Greci, toți amenințau pacea europeană. Turcia era supărată de pierderea Rumeliei și îngrijată de înarmările grecesci. Unele puteri erau hotărâte pentru înădușirea fierberii și reîntorcerea la *statu quo ante*. Rusia era furioasă. Franția se ținea în rezervă. Singură Anglia apăra interesele Bulgariei, contra întregului curent.

Pentru o intervenire armată nu se putea moment mai favorabil; și intervențiunea a și avut loc, sub forma moderată și neexplicabilei invasiuni sârbesci.

De atunci lucrurile s'au potolit. În primul loc, lumea s'a obișnuit cu ideea, că tratatul din Berlin poate fi călcat. În al doilea loc,

Turcia a trecut de partea Bulgariei, vădând bine până în cele din urmă, că o Bulgaria mare și puternică e o garanță mai mult pentru existența imperiului otoman. Peninsula s'a liniștit și pacea europeană nu mai e amenințată. Cum ar pute Rusia să intervină în asemenea situațiune?

Că la Petersburg întărirea e tot așa de mare ca la început, poate chiar și mai mare, lucrul se înțelege. Dar' unde e pericolul, ca această supărare să se descarce asupra Bulgariei printr'o ocupare?

Rusia avea atâtea împregiurări favorabile și tot n'a intervenit, pentru-că amestecul ei ar fi deservit încurcătura din Balcani. Ați toate acele împregiurări au dispărut și Rusia e aproape izolată; căci e vădit pentru ori-cine, că Austria și Germania nu mai îmbrățișează de mult punctul de vedere rusec în cestiunea Bulgariei. Rusia ar avea deci în contră-i, astăzi, nu numai pe Turcia și Anglia, dar' și pe Austria și Germania.

Rusia știe atât de bine aceasta, încât și-a căutat desdaunare în Batum, rupind la rîndul ei tratatul din Berlin.

Dealtmintelea s'a putut vedea dispozițiunea puterilor față cu cearta ruso-bulgară cu prilegiul ultimelor demersuri ale Rusiei. Puterile nu s'au mișcat de loc, deși guvernul rus le cerea un demers colectiv prelîngă cei din Sofia. Poarta, apucată prin partea ei cea slabă, adică prin pungi, totuși s'a mîrginit la sfaturi părintesci.

Furia și răboinică opiniuni publice rusești — care au făcut să se nască temerile colportate de confrății nostri — provin tocmai din această neisbândă.

În scurt, Rusia e mîhnită, nu mai încape îndoială. Dar' ea nu va interveni.

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocșdy.

(Urmare.)

Nu voiesc să se facă Maghiari, pentru-că nu voiesc să se lapede de naționalitatea proprie, nu voiesc să părăsească rasa proprie în nisuița ei de a se ridica la rangul popoarelor de cultură și nu voiesc să abdică de solidaritatea cu conaționalii lor din țările vecine. Naționalitățile, fie culte fie inculte, țin cu trup cu suflet, țin cu înșuflețire la limba lor și nu o sacrifică pentru nimica — nici pentru cultură, deși doresc în mod ferbinte să se cultiveze, dar' voiesc să ajungă la cultură fără a se desbrăca de caracterul lor național. Și aceste nisuițe sînt naturale, îndrăptățite și iresistibile — și pe partea lor se află dreptatea și spiritul timpului.

Căci nu trebuie să uităm, că în mișcările naționale se manifestă ceea ce este mai nobil în om, adică iubirea de libertate și nisuița spre o cultură mai înaltă. Ori-câte necazuri au adus cu sine aceste mișcări, ori-cât vor fi conturbat vechiul *status quo* și vor fi produs confuzie și o stare caotică și anarhică — câte odată chiar atrocități, dar' caracterul lor adevărat, nu se poate ascunde și la tot cazul rezultatul final este acela, că acolo unde s'au ivit, au ridicat nivelul culturii pe o treaptă mai înaltă. Naționalitățile nu

voiesc să între cu ciobotele întinate în locuința popoarelor înaintate, ci cu cravată albă și cu ghete de lac voiesc să se așeze la masa așternută a egalității de drept.

Când pretind egalitate de drepturi, voiesc să-și câștige mijloacele pentru înaintarea în cultură și nisuița lor aprigă și bărbătească în această privință nu se poate nega. Și în adevăr în bun loc caută cheia situațiunii, căci dacă vor fi egale în cultură cu ceilalți, se risipește zidul de despărțire, pe care l'a pus înaintea lor trufia aristocratică a popoarelor mai înaintate. Căci ce se ține de aristocrație, ce e drept, bătrâna Europă se va mai mai legăna un timp în visurile amintirilor sale aristocratice, dar' isbânda democrației este sigură, căci democrația este — realitate. Aristocrația singură își sapă groapa prin păcatele și prin virtuțile sale; prin păcatele sale se nimicesc și prin virtuțile sale se sacrifică. Aceasta este menirea și a aristocrației de popoare și de rase.

Că naționalitățile, și cu deosebire acelea, cu care avem noi a face, de dragul culturii nu vor renunța la caracterul lor național, nu suferă nici cea mai mică îndoială. Ele nu înțeleg, de ce trebuie să o facă aceasta, de ce susținerea limbii și a caracterului lor național i-ar împiedica să ajungă la acel grad de cultură, pe care stau astăzi popoarele cele mai înaintate. Să nu vorbim de Nemți și de concetățenii nostri de rasă slavă, Românii au o limbă sonoră și cultivată deja pentru literatură, cu care ei se numără între popoarele de rasă latină și pecare în privința frumuseții o consideră superioară celei maghiare. Toate aceste naționalități nu sînt nisece rămășițe peritoare, nisece sdroboturi fără vigoare din cutare popor mai mare, ci sînt vecine nemijlocite cu conaționalii lor, care, ca națiuni tinere și pline de viață, trăiesc în conștiința însuflețitoare, că și-au întemeiat state independente. Și naționalitățile noastre nu trăiesc răslețe, înprăsciate ici colo câte o comună sau insulă mai mică în patria noastră, ci în mase compacte considerabile așa, că în privința socială în înțelesul adevărat al cuvîntului se află acasă. Ce le-ar pute dar' îndupleca, ca să renunțe la caracterul lor individual și să se predea sau recomande ca obiect al maghiarisării. Dară în cele din urmă, sau au cauză sau ba, sau fac bine sau fac rău, destul că ele nu abdică, și dacă nu voiesc să abdică, nu are nimeni nici drept nici putere să le silească.

VII.

Doară cumva speranțele de maghiarisare se razimă pe rezultatele, care s'au obținut în orașe mai mari. Dacă a fost acolo cu puțință, de ce să nu fie și aici? — se va dice. Dacă orașele au arătat atîta bunăvoință, de ce să se opună ceilalți? Aceasta este numai rea voință, care nu trebuie să o respectăm. Este adevărat, că în orașe a avut maghiarisarea succes considerabil. Și care Maghiar ar fi acela, care nu s'ar bucura de această sporire, de vreme-ce micimea noastră numerică este cel mai mare rău al nostru. Cum se nu ne bucurăm de sporirea noastră numerică. Dar' și conștiința noastră proprie se ridică, când vedem, că membrii ai popoarelor culte europene află în natura acestui mic popor oriental astfel de trăsuri, care au asupra lor putere atrăgătoare; când vedem, că au încredere în destoinicia rasei noastre de a

— Spune-mi dragă ce-i cu tine?

Gîndesc, că ți-a fi mai bine.

Eu ca un om ostenit

M'am culcat și-am adormit,

Dar' de seamă n'am băgat,

Ca tu să te fi vîitat!

Spune-mi, ângere iubit,

Nu cumva ai flămîndit?

Ca acum făr' de-amanare

Să-ți fac ceva de mâncare;

Oalele-aste n'or fi bune,

Dacă la 'ncălțit le-oiu pune,

Căci de ieri gătit te find,

Vr'un gust rău vor fi avînd.

Un puu vrea să ciupelesc?

Și frigîndu-l s'e-l grijesc?

După ouă s'e nu merg,

Ca vr'o câteva s'e-ți ferb?

De ăci, jumări îți voi face,

Căci sciam că mult îți place;

Spune-mi, draga mea iubită,

Să le gat într'o clipită,

Să guști cătuși de puțin,

Ca s'e-ți mai treacă de chin.

— Oh! bărbate-a ta mîncare

Nu-mi aduce ușurare,

Eu nu știu ce-a fi de mine,

Dar' prevîd, că n'a fi bine,

Căci singură numai eu

Știu, ce 'mi-a dat Dumnezeu,

Dac'acum nu mă sfîrșesc

Tot mult eu nu mai trăiesc.

Ia uită-te, tu bărbate,

Ici pe coaste și pe spate,

De veți cât e de umflat

Par'că 'n spini m'aș fi culcat,

Apoi un junghiu ce mă ține,

Par'că ar tăia din mine.

Pentru-că nu m'am vîitat

Astă-noapte ici în pat,

Nice asta nu gîndesci?...

Ca tu să te odihnesci;

Șciind bine, dragul meu,

Cumcă ești ostenit rău.

De mîncări nu-mi pomeni,

Căci de bine nu 'mi-or fi,

Precum vîd din ce bolesc

Nu pot să mă lecuiesc

Și simt, că trebe să mor

Și să las al lumii dor.

— Oh! taci, nevăstuța mea,

Nu-mi face inima rea,

Vorbesce de alte toate

Și nu-mi pomeni de moarte,

Căci tu trebe să trăiesci

Pe mini să mă fericesci,

Eu ău puțin am trăit,

Decînd noi ne-am însoțit.

Acum, cînd trăiesc mai bine

Vrei tu să mă lași pe mine?

— Eu n'aș vr'e, dragă, să mor

Să te las făr' de-ajutor,

Dar' că-s perit vădînd,

Tu nice nu-mi umbli 'n rînd

Să mai cerci doar' vei găsi

Ceva leac, ce bun 'mi-ar fi,

Căci un om, care-i în pat

Nu așteaptă de mîncat,

Ci așteaptă vr'un leac bun,

Ce durerile-i repun.

Ian veți și tu, mîi bărbate,

Gîndesc-te, capu-ți bate,

Doară vei afla vr'un leac

Să mă faci ca să nu zac,

Să nu tot stau la răcoare,

Ci să umblu pe picioare,

Și s'e-mi caut de lucrul meu,

Care stă cum stau și eu.

— Dragă, dacă eu aș ști,

Ce leac bun ție 'ți-ar fi,

Aș lăsa eu alte toate

Și chiar din pămînt l-aș scoate;

L-aș fura din fund de tîu

Sau chiar din gură de smeu

Și l-aș da s'e-l folosesci,

Ca tu să te tîmădesci.

— Acum se vede, bărbate,

Că ne faceți nedreptate,

Și că numai ne huliți,

Cînd voi pe noi ne numiți:

„Haine lungi și minte scurtă,

Muiere nepricepută”,

Și după-cum dai cuvinte,

Ești tare scurtuț la minte.

Noi muieri nepricepute,

Și cu mințile mai scurte,

Pe voi tot nu v'am lăsa,

Căci tot scim câte ceva.

Ian ascultă, mîi bărbate,

Eu sciam un leac bun foarte,

Care de vrea Dumnezeu,

Ajută 'n necazul meu,

Care dacă l'oiu ruga

Știu bine că ne-asculta;

Mai ales cînd noi umblăm,

Unul altui s'ajutăm.

Lucrul de care-ți spun eu,

Nu se face-asa cu greu,

Ba încă foarte de grabă,

Îl gătesci, de m'e ai dragă;

Ear' de 'ți-s spre greutate,

Lasă-mă 'n singurătate,

În mila lui Dumnezeu,

Care știe chinul meu.

— Scumpă nevăstuța mea,

Nu-mi face inima rea,

Căci scii cum mă necăjesc,

Cînd ăci, că nu te iubesc;

Mai bine dacă scii, spune

Leacurile ce-or fi bune,

Să le capăt de prin sat,

Să nu te mai vîd în pat.

— Da nu fii așa bărbat —

Să le capeți de prin sat,

Ci poți tu să le gătesci,

Dacă ăci că mă iubesci.

— Spune-mi dar' din ce? și cum?

Să ți-le gătesc acum.

sustină statul și în viitorul ei. Dar' din această împrejurare a deduce, că și între naționalitățile, care se află în masse compacte, se vor pute obține asemenea rezultate, este greșeală mare. Intre locuitorii nemaghiari, de diferite naționalități, care locuiesc în orașe, nu este dezvoltat sentimentul de solidaritate națională; ori-care va fi cauza acestei împrejurări, destul că așa este: nu este dezvoltat nici în locuitorii indigeni ai patriei nici în cei imigrați. În orașe este foarte mare ocaziunea și atragerea către amestecări, așa că se află vetre familiare, la cari se vorbește în câte 2 și 3 limbi, ear' această împrejurare paradoxă de sine produce dorirea, ca în loc de mai multe limbi să fie numai una, care este mai favorită în această țeară.

(Va urma.)

Cronică.

Noua lege disciplinară pentru funcționari intră în vigoare la 23 Iulie nou. Ministerul de interne a ordonat municipiilor, ca să elaboreze statutele în consonanță cu această lege și să le subțearnă ministerului spre aprobare.

*

Monumentul lui Radetzky. Dela publicarea apelului pentru ridicarea unui monument generalului Radetzky încoace au încurs deja spre acest scop preste 40.000 fl. În fața interesului general, care se manifestează față cu această întreprindere, e probabil, că în scurt timp vor intra cele 100.000 fl. preliminate pentru ridicarea unui monument.

*

O curioasă cerere. Dilele aceste s'a prezentat la ministerul ung. de honveți o cerere, prin care un fost locotenent cere, a fi numit de general la gloate. „Budapester Tagblatt“ crede, că ministerul va satisface acestei cereri.

*

Ofițerii de rezervă în uniformă. Noua ediție a regulamentului militar, de care am făcut mai adese ori amintire, se va eda cât pentru partea cea dintâi dîlele aceste și se va împărți trupelor. A doua parte va apăre numai în anul viitor. Schimbări esențiale nu conține; toate înnoirile sînt de natură formală. Intre aceste cea mai de căpetenie schimbare e ceea-ce privește pe ofițerii de rezervă. Anume punctul 281 al §-lui 73 dispune cu privire la ajustarea gagistilor neactivi din rezervă și celor pensionați, că la privilegiuri oficiale sînt datorți a se prezenta în uniformă, — ear' acei ofițeri și funcționari militari în rezervă, care mai înainte n'au servit în armată ca ofițeri activi sau ca funcționari militari, respective aceia, care din voluntari de un an sau din statul civil au fost numiți de ofițeri în rezervă, afară de serviciu nu pot să se folosească de uniformă, decât la festivități militare, ca de exemplu la înviere, ziua nasterii și onomastică a Monarchului, la baluri de curte etc. După dispozițiunile de până acum ale regulamentului ofițerilor neactivi le-a fost permis a se îmbrăca în uniformă „la ocațiuni potrivite“. De-oare-ce de multe ori unii considerau și „ocasiuni nepotrivite“ de „potrivite“, numitul punct al regulamentului a substituit textul general prin unul mai precis și astfel nu mai este lăsat în voia respectivului a judeca, care ocaziune e „potrivită“ și care nu e potrivită. Prin urmare dela 1 August a. c. începînd ofițerilor de rezervă nu le mai este permis a se folosi de uniformă la visite private, pe promenădi, în teatru, cu privilegiul călătoriiilor cu trenul sau cu corăbiile de vapor etc., și astfel numai pot trage folos din prețurile reduse pentru ofițerii în uniformă.

*

Șicane din partea gendarmilor. Ni se serie din Rășinari: „Petrecerea cu dans a junilor din Rășinari, care a fost anunțată în numărul 147 al „Tribunei“, a fost conturbată de gendarmeria de aici în mod neiertat. Anume junii au vrut să ese cu un steag la petrecere, dară sergentul de gendarmi Thot Iános le-a interzis aceasta. Înzadar au arătat junii, că steagul nu este periculosul tricolor, ci un simplu steag roșu și albastru, înzadar s'au rugat să le permită a eși barem cu un steag improvisat din năfrâmi, de cari poartă fetele, după-cum le este obiceiul și ceea-ce nu poate fi oprit; ba s'au arătat chiar obligați a improvisa un steag în colorile unguresei, numai să aibă steag, căci așa pretindea datina la petrecerile junilor, — domnul sergent categorice și pe nedreptul le-a interzis toate și a amenințat, că va întrebuița armele, dacă vor eși cu steag și nu se vor supune. Intervenind apoi o ploaie, petrecerea nu s'a ținut în Dumbavă, ci în casele d-lui Oprea Albu. Aici s'a jucat hora în curte, ear' un june a eșit cu steagul și s'a postat cu el în mijlocul horei, dară numitul sergent a intervenit și a interzis și aici în curte și în casă privată purtarea steagului, care nu este în colorile nici unui stat străin și prin urmare nu poate fi oprit. Toate aceste s'au întemplat, după-cum se vorbește, la îndemnul hotelierului Stăn Mărin, în a cărui casă se află casarma gendarmilor și care a voit să zădărnicească petrecerea junilor, avînd „ciudă“ pe ei, pentru-că nu 'și-au ales birtul d-sale ca local pentru petrecerile lor de Duminecă“. Dacă este adevărat cuprinsul acestui comunicat, în adevăr nu înțelegem, de unde își ia dl sergent dreptul, de a șicana de dragul unui birtăș junimea unei comune onorabile.

*

Șovinism și maghiarizare în toate. Membrii societății industriașilor din Budapesta, cari au luat parte la excursiunea din Ardeal, au donat pentru băeții români din Simeria (Piski), care au arătat progres mai mare în limba maghiară, suma de 20 fl. Asta încă e — industrie.

*

Din Bucovina. Teologul absolut Corneliu de Savescu fu promovat în doctor de teologie la facultatea teologică a universității din Cernăuți.

În 6 Iulie n. a. c. a arangiat societatea filarmonică română „Armonia“ un concert în orașul vechiu bucovinean Suceava. A fost foarte cercetat. S'a scos un venit foarte mare. La concert participară preste 50 de persoane.

*

Archiepiscopul Guibet din Paris a murit. El a fost un preot sever și zelos de credință; avea însă vederi tolerante, în urma cărora foarte adese era persecutat de Iesuiți.

*

Trei gemeni. În noaptea de 19 spre 20 Iunie tr., femeia Smaranda, soția locuitorului Ioan Stefan Lapte, din comuna Cătina, județul Buzeu (România), a născut trei copii, dintre cari doi băeți și o fată, și tustrei sînt în vîieță. De asemenea mama lor este sănătoasă.

*

Monstru. În ziua de 19 Iunie tr., femeia Maria, soția locuitorului Dumitru Călugărescu, din comuna Colibași, județul Dâmbovița (România) a născut o fată, căreia îi lipsește partea jumătate a nasului și gurei. Copila se nutrește cu lingurița, neputînd fi alăptată la piept din cauza diformității. După observațiunile făcute se crede, că fata va trăi.

*

Gimnasticii români Moceanu și Velescu anunță, că în ziua de 17 Iunie tr. s'au imbarcat din Port-Said pe steamerul englez Peninsular, care a plecat direct la Calcuta. Drumul dela Port-Said la Calcuta se face în 25 zile; prin urmare artiștii nostri vor ajunge la Calcuta pe la 11—12 Iulie.

*

Și-i avte de mine parte,
Până la a noastră moarte.
Audiși ? e a ta treabă,
Voiu vedé, de mă ai dragă.
— Oh, dragă sufletul meu,
Asta-am așteptat-o eu,
Că te-ascult, îndată veđi,
Doar că te iubesc mă cređi.

Atunci eșia în târnaț,
Aducea lemne în braț,
Iute foc bun aprindea,
Cratița la foc punea,
Și făcea cum 'i-s'a đis,
Ca să nu fie de ris.
Căută 'n lăduța cea mică,
Luă un zlot din ulcică,
Îl băgă în buzunar,
Și plecă cătră cărcămar.
Cum pe uliță mergea,
'Ncețisor așa ăceia:
— Acuma chiar sciu anume,
Ce-i mai rău pe asta lume:
Muierea iute la fire, —
Care n'are lecuire.
Ea mă face-așa de prost,
Deși 'n dulce mănănc post,
Baremi după-atâte toate,
De-ar căpéta sănătate,
Să n'o vėd în pat zăcēnd,
Și de-acolo poruncind.
(Va urma.)

Înființarea unui institut internațional, în care Pasteur va cura pe cei mușcați de căni turbați, s'a proiectat la Paris. În acel institut vor fi primiți oameni din toate țerile și vor avé intrare medici din toată lumea, pentru a învăța metodel lui Pasteur. Pentru acest scop se fac colecte în toată lumea cu rezultat foarte bun, după-cum și este natural, când e vorba de o instituțiune umanitară ca aceasta. Sumele încurse se primesc și se cuitează decătră „Credit Foncier“ din Paris.

Curierul științific al „Românului“.

Furtunile și fenomenele furtunoase. — Observațiunile d-lor Palmieri, Faye și Colladon.

(Urmare și fine.)

Prin urmare sînt, cum ăiserăm, două feluri de centruri furtunoase, acelea cari se transportă tot atît de repede ca și o locomotivă, și acelea, cari nu se mișcă de loc, cel puțin în timp de o oră sau două, și cari în urmă se mișcă foarte încet.

Eacă cum dl Colladon explică persistența unei mari tensiuni electrice în nori, deși această tensiune este într-una în acțiune, el constată, că ori-ce cădere de apă verticală sau aproape verticală produce un vînt îndreptat spre pămînt. Se utilizează acest curent de aer în aparatul mecanic ce se numește trompă; aceasta se constată la piciorul cascadei celor mari. Eacă, de altminteri, o experiență lesne de repetat: se ia o stropitoare și se începe a se stropi cu ea; dacă se apropie de coloana de apă o luminare aprinsă: se va vedé, că flacăra luminării se apleacă spre coloana de apă, și poate chiar să între în ea, atît de mare este chemarea de aer, mai cu seamă la o distanță mică de gaurile stropitoare.

Dl Colladon a construit un aparat pentru a imita în mic chemarea aerului superior, pe care ploile cele mari o produc dedesuptul cîmpului lor de acțiune.

Ce trebuie a se concludé din aceste experiențe? Că într'un nor furtunos, fiecare picătură de ploaie este punctul de plecare al unui mic curent de aer elementar; cu cît ploaia cade mai repede, cu atît curentul vertical se observă mai mult. Astfel, fiecare ploaie mare aduce cu ea, pentru a ăice astfel, un vînt descendent. Ce se întemplă cînd zona ploioasă este groasă și foarte urcată, ceea-ce se întemplă adesea vara? Se întemplă, că aerul atras din zonele superioare norilor va aduce într-una o mică proviziune de electricitate pozitivă, acest aer superior este foarte rece, și prin aceasta se explică asemenea deasă formațiune a gheței și coborîrea temperaturii sub zero.

„Aceste considerațiuni, ăice dl Colladon, vor păre îndestulătoare în toate casurile, în cari nu s'ar puté admite existența unui mare vîntegiu, care să ducă spre pămînt stratele superioare ale atmosferei, pentru a explica, într'un mod lămurit și natural, următoarele două fenomene meteorologice, a căror cauză a părut mult timp că este inexplicabilă.

1. Repede reînnoire a tensiunii electrice în cei mai mulți din norii furtunoși, cu toate descărcările continue ale electricității lor în pămînt, fie că ele se manifestă prin fulgere sau prin trăsnete, fie că se fac într'un mod invisibil, prin marea conductibilitate electrică a aerului inferior, foarte încărcat de ploaie și de umiditate.

2. Formațiunea occidentală a buclărilor de grindină, cari apar mai cu seamă în lunete Iulie și August, cînd stratele au maximum lor de densitate și de înălțime. În adevăr, se scie că în timpul cel cald al anului, partea superioară a straterelor furtunoase se urcă până la 3000 metri, și s'au constatat casuri, cînd ea se poate urca până la 5000 metri“.

Călătorii alpinii au putut constata cu toții, cît de des cade grindina pe înălțimile Alpilor.

Tot ceea-ce ăiserăm se raportă la furtunile, al căror centru nu se deplasează de loc, sau se deplasează foarte puțin. Toate celelalte sînt furtuni, cari se leagă de mișcarea marilor vîntegii atmosferice. În privința acestora s'au făcut în anii din urmă mai multe lucrări de cea mai mare însemnătate. Astfel, dl Hirn, încă dela 1878, stabilise o nouă teorie a vîntegiiurilor în lucrarea sa intitulată: „Studiu asupra unei clase particulare de vîntegiiuri, cari se manifestă sub oarecari condițiuni speciale în lichide; analogiile cari există între mecanismul curenților și mecanismul vîntegiiurilor“.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Subscriși în numele comitetului arangiator al concertului și balului inteligenței române din Cluj ținut la 25 Februarie st. n. 1886 în favorul înființării scoale rom. de fete în loc, aducem cu această ocaziune mulțumită tuturor acelor P. T. generoși, cari au binevoit a sprigini scopul, ce 'l-am avut în vedere.

Resultatul material al întreprinderii noastre avem onoare a-l publica precum și numele P. T. suprasolvenți, colectanți și contribuenți.

(Urmare și fine.)

Prin colecta nr. 18 (colectant dl Ioan Paul) Filaret Musta 1 fl.; Georgiu Șierbanu 1 fl.; Dr. Ioan Paul 1 fl. Suma colectei 3 fl.

Prin colecta nr. 19 (colectant dl Gerasim Candrea) Ana Morar 50 cr.; Călugărul 1 fl.; Romul Furduin 1 fl.; Ana Ioanette 1 fl.; Sabina Andreica 1 fl.; Otilia Gerasim 1 fl.; Cornelia Decian 1 fl.; Iulia Poruțiu 40 cr.; Ioan Vlăsa 1 fl.; David Löwy 2 fl.; Fridrich Pfalz 1 fl.; Georgiu Corcheșiu 1 fl.; Dr. Vasiliu Preda 2 fl.; d-na Aurelia Candrea 6 fl. 10 cr. Suma colectei 20 fl.

Prin colecta nr. 20 (colectant dl M. Albon) A. F. 5 fl. A. S. 1 fl.; E. P. 1 fl.; G. 1 fl.; M.

A. 1 fl.; I. C. 1 fl.; P. 1 fl.; I. P. 1 fl. Suma colectei 12 fl.

Prin colecta nr. 21 (colectant dl Basiliu Rațiu) Basiliu Rațiu 2 fl.; Georgiu Maior 50 cr.; Dr. Absolon Todea 1 fl.; Marcu Cetățean 1 fl.; Dr. Ceușan 50 cr.; Patriciu P. Barbu 1 fl.; Ieroteiu Crișan 50 cr.; Iuliu Graur 20 cr.; Zacheiu Graur 30 cr.; Iosif Pop 40 cr.; Nicolau Mateiu 20 cr.; Jacob Radu 20 cr.; Nicolau Berian 20 cr.; Petru Boțian 20 cr.; Florea Moldovan 20 cr.; Vasile Scridon 20 cr.; Zacharie Pop 20 cr.; Ioan Pop 20 cr.; Ioan Racofi 20 cr.; Elia Lupu 20 cr.; Ioan Chinezu 20 cr.; Danil Mateiu 30 cr.; Gavril Ciotea 20 cr.; Constantin Pop 20 cr.; Petru Ciobotar 20 cr.; Teodor M. Pop 20 cr.; A. Tănovean 50 cr. Suma 11 fl. 20 cr.

Prin colecta nr. 22 (colectant dl Dr. Paul Tanco) Dr. Paul Tanco 2 fl.; Gavril Scridon 1 fl.; Dr. Constantin Moisil 1 fl.; Ion Tanco 1 fl.; Simeon Pop 1 fl. Suma colectei 6 fl.

Prin colecta nr. 23 (colectant dl Rubin Pația) Ilie N. Buzeriu de Bania 1 fl.; de Racovița 1 fl.; Traian Raichiciu 1 fl.; Sabin Hodoș 1 fl.; Basiliu Bașiota 1 fl.; Alexandru Tordășan 1 fl.; Mateiu Marciacu 50 cr.; Georgiu Filip 1 fl.; Nicolau Barbu 1 fl.; Gregoriu Elecheșiu 1 fl.; Augustin Sasu 50 cr.; Rubin Pația 1 fl.; Ioan Pipoșiu 1 fl. Suma colectei 12 fl.

Prin colecta nr. 24 (colectant dl Dr. Nicolau Hanganuț) Teodor Vrășmaș 1 fl.; Ilarion Bosga 50 cr.; Pavel Beșă 50 cr.; Vintilă 1 fl.; Dr. Nicolau Hanganuț 1 fl. Suma colectei 4 fl.

Prin colecta nr. 25 dl S. Mihălescu din C. 100 fl.

Prin colecta nr. 26 (colectant dl Aug. Nicoră) Dr. Petco 1 fl.; Alexiu Olariu 1 fl.; Aug. Nicoră 1 fl.; Simeon Horvat 1 fl.; Iustinian Moldovan 1 fl.; Alexandru Muntean 1 fl.; Isekutz, primar 50 cr.; N. Oprea 50 cr.; Andreiu Kovács 50 cr.; Nichita Rotiș 1 fl. Suma colectei 9 fl.

Prin colecta nr. 27 (colectant dl Vasiliu Moga) Ioan Bocosiu 3 fl.; Ioan Katona 3 fl.; Vasile Moga 3 fl.; Georgiu Dănilă 1 fl.; Elie Șerban 1 fl.; Const. Barna 1 fl.; Teofil Pop 1 fl.; Ioan Teran 1 fl.; Ioan Todor 2 fl. Suma colectei 16 fl.

Aceia dintre P. T. domni colectanți, cari până acum nu ne-au trimis colectele, sînt rugați cu toată onoarea a ni-le înapoia cît mai îngrabă ori cu ce rezultat, ca să putem încheia de tot socotelile.

Cluj, în 9 Iulie 1886.

În numele comitetului:

Iuliu Coroianu,
președinte.

Basiliu Podoabă,
cassat.

Varietăți.

(Moravuri de studenți germani.) „Wingolfts“ este titlul unei asociațiuni de studenți dela universitatea din Berlin, care are de scop de a găci, căți ani are să trăiască împăratul. Societarii se întrunesc odată pe an, la Pietalsweder, aproape de Potsdam, în Dumineca care urmează după înălțarea Domnului. După un prânț bogat luat la restaurantul Wilhelmslohe, studenții societarii se duc într-o grădină întinsă și fac un cerc. Fiecare bea câte un păhar cu bere și aruncă păharul pe pămînt. Împăratul va trebui să trăiască atăția ani, câte păhare se vor sparge. Anul acesta au fost douăsprezece păhare sparte. Împăratul avînd astfel să trăiască încă doisprezece ani, nu va muri decât la vîrsta de 101 ani. O mulțime foarte mare încungiură pe actorii acestei scene.

(Un testament ciudat.) Ayutul comerciant Beecher dela New-York, care avea în toate stradele principale ale orașului sucursale, impuse tuturor împiegaților lui condițiunea, de a nu se căsători, deși însuși era părinte de familie. În ajunul Rosaliilor a murit domnul Beecher. Testamentul seu făcut în anul 1862, cuprinde următoarele stipulațiuni: „Drept răsplată pentru serviciile sale credincioase, las dirigintului comerciiului meu mîna vėduvei mele; cassarul general și primul ăitor de registre vor primi drept răsplată serviciilor lor mîniele fiicelor mele Ana și Elisa“. Vėduva Beecher a ajuns în vėrstă de 61 ani și fiicele ei sînt renumite pentru urciunea și caracterul lor arțăgos. Dirigintul, cassarul și ăitorul de registre au refusat în unanimitate a accepta moștenirea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Paris, 15 Iulie n. Festivitatea națională s'a continuat preste noapte în cea mai bună dispoziție. Nenorocirile au fost mai puțin decăt în anul trecut. Turnul bisericii din Ivry a prins foc prin lampioanele atirinate în giurul lui. Cu acest privilegiu s'au întemplat două răniri.

Ducele D'Aumale a plecat preste Bruxella la Anglia.

Londra, 15 Iulie n. Până aseară au fost cunoscute 631 rezultate de alegeri, între care 307 conservativi, 73 unionisti, 170 Gladstoneani și 81 Parnelliți.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

— Du-te-afară în târnaț,
Adă lemne cam un braț,
Ia cenușa din sobiță,
Pune-te și foc ațîță,
Ia cratița cea de lut,
Cea cu un picior mai scurt,
Trage jar cu vr'un tăciune,
Preste cari apoi o pune,
Bagă 'n ea puțin uloiu,
Apoi pune și gunoiu,
Taiă și ceapă în el,
Și mestecă 'necetinel,
Trage cratița pe vatră,
Ia sticlăuța din fereastră,
Caută 'n lăduța cea mică,
Că-i afla ceva 'n ulcică
Bagă-un zlot în buzunar,
Și te du păn' la cărcămar,
Spune-i drept, că eu bolese,
De mai că nu mă sfîrșese,
Mai lasă-ți rușinea jos,
Și-l roagă pe el frumos,
Să-ți dee rum de opt ani,
Nu de-a fitea, ci pe bani.
Pentru leac să-l folosească,
Boala să tămăduiesc.
Ear' acas' cînd vei veni,
Leacurile-i încăldi;
Din rumul vechiu voiu gusta,
Leacurile le-oiu mîncea,
Și-apoi de vrea Dumneșeu,
M'oiu scula din patul meu,

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 20 Iulie a. c. imobilele văduvei Catarina Boscovici decătră trib. reg. din Panciova.
- 21 Septembrie a. c. imobilele lui Iosif Secoșan decătră trib. reg. din Becicherecul-mare.
- 9 Octombrie a. c. imobilele lui Miloș Baici (locuitor în Timișoara) decătră trib. reg. din Chichinda-mare.
- 31 Iulie a. c. imobilele lui Mișă Garailov decătră jud. cerc. din Oravița, în comuna Subotîța.
- 30 Iulie a. c. imobilele lui Carol Heiden-dorf decătră jud. cerc. din Mediaș.
- 3 August a. c. imobilele lui Mateiu Matiss, decătră trib. reg. din Timișoara, în comuna T.-Szákoss.
- 28 Iulie a. c. imobilele Amaliei Lazar decătră trib. reg. din Deva.
- 2 August a. c. imobilele lui Samuilă Brasch, decătră executorul reg. din Buziaș, la domeniul „Hityiás”.

Edicte:

- A se însinua pretensiunile în 45 de zile:
- la rămasul după Iosif Czink, la trib. reg. din Brașov;
- la rămasul după Rosina Böhm (din „Kis-Demetér”), la trib. reg. din Bistrița;
- la rămasul după Ioan Tomişineț (din F.-Nerezița), la trib. reg. din Sighetul-Marmației;
- la rămasul după Andreiu Wonnert (din Apoldul-superior), la trib. reg. din Sibiu.

Economie.

Tergul de rîmători în Steinbruch. În 13 Iulie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 44.— cr. până 44.1/2 cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 44.1/2 cr. până 45.1/2 cr., marfă țerănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 44.1/2 cr. până 45.— cr., româneschi de Bakony, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 43.— cr. până — cr., transito de mijloc 43.— cr. până — cr., transito ușori 43.— cr. până — cr., în-grășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenși la gară.

LOTĂRIE.

Tragerea din 14 Iulie st. n.

Brünn: 41 80 24 60 79.

Cursul pieței din Sibiu

din 16 Iulie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.52	vînd.	8.58
Lire turcești	„	11.20	„	11.30
Imperiali	„	10.20	„	10.30
Ruble rusești	„	1.21	„	1.22

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 28, 29 și 30 Iunie 1886.

Vîndătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libe	Prețul lei în aur	Observații
Vechsler	Chrisoveloni	Porumb	1500	55 1/2	6.40	Magazie
Suca	Cohen	„	800	60 1/2	7.07 1/2	„
Emberico	Nicolopolo	„	6500	58 3/4	7.09	„
Nicolaidi	Peirano	„	1700	54 3/4	6.05	Magazie
Stamatopolo	Emberico	„	2500	57 1/2	6.60	„
Grosoci	Feitler	„	3850	58 1/2	6.90	Caic
Suca	Gardeli	„	2680	61	7.25	„
Emberico	G. Mendl	Grâu	2300	57 1/4	11.—	„
„	„	„	3000	58 1/4	11.50	„
Chrisoveloni	Ali Efendi	Orz	2380	46	5.20	„
Bach	G. Mendl	Ovăs	1750	0% Klq.	9.—	„

Operațiile efectuate în 1 Iulie 1886.

Dobrescu	Petricioni	Porumb	380	58 1/2	6.30	Magazie
Lombardo	Feitler	„	3600	59 1/2	7.05	Caic
Haracopolo	„	„	4700	60 1/2	7.20	„
Ilief	Nicolopolo	Cinquant.	2600	63 1/2	8.12 1/2	Magazie
Emberico	Pauli	Grâu	3000	55 3/4	10.—	„
„	„	„	1700	53 3/4	10.15	„
„	„	„	500	57 1/2	11.20	„
„	„	„	2500	57 1/4	10.95	„
„	„	„	1400	56	10.50	„
Frischman	Petricioni	Orz	800	44	4.70	„

Avem onoare a aduce la cunoștința onorabilului public român, că institutul de credit și de economii, societate pe acțiuni „Economul” cu domiciliul în Cluj — strada cărbunilor Nr. 2, a căreia firmă s'a înregistrat în jurnalul de firme comerciale din partea tribunalului reg. ung. din Cluj cu deciziunea din 25 Maiu a. c. Nr. 4396 și publicat în monitorul central oficios Nr. 50 din 1886, — va începe activitatea sa în 5 Iulie 1886.

Operațiunea institutului se va extinde asupra următoarelor ramuri:

A) Primesc depuneri spre fructifi-

care cu 5% solvind institutul darea de venit.

B) Acoardă împrumuturi pe cambii

C) „ „ „ „ obligațiuni cu caventi.

D) Acoardă împrumuturi prelungă siguranță hipotecară.

E) Acoardă împrumuturi pe efecte.

F) Face operațiuni și în ramul lombardului.

Atât depunerile, ridicarea lor, cât și împrumuturile, se pot efectui și pe

Bursa de București.

Cota oficială dela 13 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	96.—	vînd.	96.1/2
„ Rur. conv. (6%)	„	87.—	„	88.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	—	„	261.—
Banca națională a României	„	—	„	—
Impr. oraș. București	„	31.—	„	35.—
Act. de asig. Națională	„	—	„	206.210
Credit mob. rom.	„	—	„	—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	„	81.3/4	„	82.1/2
Schimb 4 luni	„	—	„	34.—
Societ. const.	„	—	„	155.—
Aur	„	15.3/4	„	15.1/4

Bursa de Budapesta

din 14 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	—	105.80
„ „ hârtie „ 4%	—	94.85
„ „ hârtie „ 5%	—	154.25
Imprumutul căilor ferate ung.	—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—	120.—
Bonuri rurale ung.	—	105.—
„ „ cu cl. de sortare	—	105.—
„ „ bñățene-timșene	—	105.—
„ „ cu cl. de sortare	—	105.—
„ „ transilvane	—	105.—
„ „ croato-slavone	—	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—	100.—
Imprumut cu premiu ung.	—	121.75
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	—	125.50
Renta de hârtie austriacă	—	85.10
„ „ argint austriacă	—	85.75
„ „ aur austriacă	—	118.75
Losurile austr. din 1860	—	141.—
Acțiunile băncii austro-ungare	—	871.—
„ „ de credit ung.	—	285.—
„ „ „ austr.	—	277.90
Argintul	—	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	—	101.—
Galbeni împărătești	—	5.93
Napoleon-d'ori.	—	10.—
Mărci 100 imp. germane	—	62.—
Londra 10 Livres sterlingi	—	126.30

Bursa de Viena

din 14 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	—	105.90
„ „ hârtie „ 4%	—	94.80
„ „ hârtie „ 5%	—	154.75
Imprumutul căilor ferate ung.	—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	100.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—	120.20
Bonuri rurale ung.	—	105.20
„ „ cu cl. de sortare	—	105.20
„ „ bñățene-timșene	—	105.20
„ „ cu cl. de sortare	—	105.10
„ „ transilvane	—	105.20
„ „ croato-slavone	—	115.20
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—	100.25
Imprumut cu premiu ung.	—	122.50
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	—	125.50
Rentă de hârtie austriacă	—	85.20
„ „ argint austriacă	—	85.90
Rentă de aur austriacă	—	118.90
Losuri austr. din 1860	—	141.25
Acțiunile băncii austro-ungare	—	876.—
„ „ de credit ung.	—	285.25
„ „ „ austr.	—	278.20
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	—	5.94
Napoleon-d'ori.	—	10.01 1/2
Mărci 100 imp. germane	—	62.02 1/2
Londra 10 Livres sterlingi	—	126.20

cale postală, și asigurăm pe on. public, că se va observa acuratețea și punctualitate exemplară.

[301] 3—5

Direcțiunea institutului de credit și economii

„Economul.”

Publicațiune.

Din partea subscrișului pretor se face prin aceasta cunoscut, cumcă comuna Orlat dispune preste un magazin de lemne de 1698 de orgi metr. de prima calitate, tiner, de fag plutit.

Comuna de sus voiesce să vîndă lemnele aceste în partii mari sau mici, pe calea licitațiunii publice.

Deci se defigheția pentru licitațiunea de sus pe 29 I. c. la 9 oare dimineața în comuna Orlat, ceea-ce se aduce la cunoștința doritorilor de licitațiune cu

acel adaus, ca să se prezenteze punctual pe ȳia și oara menționată.

Condițiunile de licitațiune sînt următoarele:

1. Înainte de a se începe licitațiunea se va satori vadiul de 5% după suma de strigare, care vadiu se va depune la moment din partea licitanților.

2. Prețul lemnelor cumpărate, — dacă va fi o parte mai mare preste 100 mtr. □ — se va solvi în trei rate ș. a.: rata I-ă la moment după licitațiune, a II-a după o lună și a III-a după expirarea a două luni.

3. Lemnele cumpărate sînt a se ridica în termin de 14 ȳile după licitațiunea finită, din partea plutoferintelui, prelîngă o garanță corespunȳătoare pentru suma restantă.

[305] 1—2

Seliște, în 10 Iulie 1886.

Pretorul cercului.

Vinuri naturale
transilvănene
premiat

Vinuri de pe Târnava

se ofer decătră subscrișul pentru următoarele prețuri ieftine:

	flacoane:	mari de mijloc,	mici
	à 3/4,	1/2	3/8 Litr
Vin de measă	40	—	25 cr.
Vin de dineu	50	—	30 „
Vin dessert, 1862	70	—	40 „
dto. rising	70	—	40 „
Assbruch	—	60	— „

Depoiste în Sibiu:

Depositul principal: Traficul mare de tutun, piața mare.

Deposite mici: J. F. Breitenstein, strada morii Nr. 27.

J. J. Conradt, piața mică Nr. 13.

Georg Hersch, strada Cisnădiei Nr. 32.

Gustav Kessler, strada măcelarilor Nr. 36.

Traficul de tutun, strada urezului Nr. 7.

Francisc Jahoda, strada turnului Nr. 18.

Ospetăria, strada Ocenei Nr. 9.

Dito strada Ocenei Nr. 34.

Flacoanele goale se primesc înapoi și adevă: cele mari pentru 10 cr., cele mijlocii pentru 8 cr., ear' cele mici pentru 6 cr.

Vîndătorii primesc rabat.

Vindere în legături din anii 1862 până 1885.

Comande din afară se efectueș prompt.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

[238] 11

Premii pentru școlari!

Din

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”

au apărut până acuma:

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. **Colăcărul.** Obiceirile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. **Băstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năședului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
- Nr. 14. **Bunica de Bojena Nēmcova,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frēmētări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **Căldărușă cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 21. **Prietinul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

[293] 9

Testimoniu pentru școale populare una sută 80 cr.